

Cours de tibétain - Leçon 32

La prière de Pema Karpo à Tchenezé - 10

འཕགས་མཚོག་མེད་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །

noble, arya / sublime / vous (h.) / demander, prier / gén. / force / p. instrumentale

phag tcho kyè la seul oua tab pèi t'u

Noble et sublime, à vous je m'adresse, et par la force de ma prière,

བདག་གི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །

moi, je / gén. / ceux à discipliner / p. oblique / devenir / gén. / être / pluriel

da ki dul djar tchour pèi dro oua nam

ces êtres que j'aurai à discipliner (qui deviendront mes disciples),

ལས་འབྲས་ལྗུར་ལེན་དག་བའི་ལས་ལ་བརྩོན། །

acte / fruit / faire qqc assidûment / vertu / gén. / action / p. oblique / diligent

lè drè lhour lèn guè ouèi lè la tseun

observant scrupuleusement la loi du karma et m'efforçant aux actes vertueux,

འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཚོས་དང་ལྡན་པར་ཤོག །

être / gén. / pour, afin de / dharma / et / posséder / p. oblique / puisse

dro ouèi teun tou tcheu tang dèn par cho

pour les êtres, puissè-je détenir le Dharma !

Exercice de lecture

འཕགས་མཚོག་མེད་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །

བདག་གི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །

ལས་འབྲས་ལྗུར་ལེན་དག་བའི་ལས་ལ་བརྩོན། །

འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཚོས་དང་ལྡན་པར་ཤོག །

Analyse

1) འཕགས་མཚོག་བྱེད་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །

2) བདག་གི་གདུལ་གྱར་གྱར་པའི་འགོ་བ་རྣམས། །

3) ལས་འབྲས་ལྗང་ལེན་དགོ་བའི་ལས་ལ་བརྩོན། །

4) འགོ་བའི་དོན་དུ་ཚོས་དང་ལྡན་པར་ཤོག། །

1) X X X O X O X O

2) X O X O X O X O

3) X X X X O X O X

4) X O X O X O X O X

Le vocabulaire

འཕགས་	noble, aya
མཚོག་	sublime
ཁྱེད་	vous (hon.)
ལ་	particule oblique
གསོལ་བ་	demander, requérir, v. volitif གསོལ་བ་/ གསོལ་བ་/ གསོལ་བ་/ གསོལ་བ་/.

1) [Hon] pour ལྷ་བ་. Traduction du sanskrit "apacayana". Donc aussi "s'il vous plaît...." et "suppliquer". 2) [Hon] pour འབྲུལ་བ་ "offrir", "donner". TD

བཏབ་པ་	planter, établir, v. volitif བཏབ་པ་/ འདེབས་པ་/ གདབ་པ་/ ཐོབ་/.
--------	---

La forme intransitive est ཐེབས་པ་. 1) Signifie "planter" dans le sens de mettre quelque chose en place pour la première fois. D'où "planter", "établir", "fonder", "commencer", et aussi "semer (graine)". Par exemple, [TC] ཤིང་སོན་འདེབས་པ། "planter des graines dans le champ" ; འབྲུ་སོན་འདེབས་པ། "semer des graines de céréales" ; ཐང་ཆེན་དུ་དམག་གུར་བཏབ་པ། "établir un campement militaire dans la grande plaine". TD

གསོལ་བ་འདེབས་པ་	suppliquer, prier
མཁྱུ་	force, puissance
བདག་	moi, je
གི་	génitif
གཏུལ་གྱིར་	ceux à discipliner + particule oblique
གྱུར་པ་	devenir
འགྲོ་བ་	être
རྣམས་	marque du pluriel
ལས་འབྲས་	loi du karma, acte et fruit
སྦྱར་ལེན་	faire qqc assidûment /
དགེ་བ་	vertu
ལས་	action
བརྩོན་	diligent

Verbe volitif བརྩོན་པ་/ བརྩོན་པ་/ བརྩོན་པ་/ བརྩོན་/ . "Se dépenser", "s'efforcer", "être diligent", "poursuivre (assidûment)". Il existe quelques verbes tibétains qui véhiculent le sens de faire des efforts ou de se dépenser. Parmi eux, celui-ci a le sens le plus général, signifiant "se remuer et être diligent à une tâche quelconque". TD

Le vocabulaire - suite

འགྲོ་བ་	être
དོན་དུ་	pour, afin
ཚཱ་བ་	Dharma
དང་ལྡན་པ་	qui possède, qui est doté

Le terme a l'un des deux sens simples suivants : 1) une chose "a / possède" une autre ; ou 2) une chose est "associée" ou "avec" une autre. L'usage complet du terme est : {chose possédée / associée à} + དང་ {sens avec} + ལྡན་པ་. Par exemple, དོན་དང་ལྡན་པ་ "ayant un sens avec", c'est-à-dire "significatif". Cependant, le དང་ premier et le པ་ second sont souvent abandonnés ; par exemple, དོན་དང་ལྡན་པ་ peut être écrit དོན་ལྡན་པ་ et དོན་ལྡན་ avec la même signification. Notez que le terme peut être suivi ou non de quelque chose d'autre qui possède la chose mentionnée ; par exemple, དོན་དང་ལྡན་པའི་སྐད་ཆ་ "des propos qui ont un sens" c.-à-d., "conversations sérieuses".

ཤོག་ puisse !

